

Raffay Dávid dicsértessék
2011.02.

Ezt a daliás fiatalembert - Raffay Dávidot - egészen aprócska kora óta ismerem, figyelem és kedvelem.

A szülei osztálytársaim voltak.

Az édesanya Korényi Dalma, nagyszerű asszony, maga is művész, szobrász, ajánlja a figyelmembe gyermekét, Dávidot Salföldön.

A kicsi gyermek, plasztilinből gyúrt, szép állatszobrokat hozott elő a szobából.

Lovat, rackajuhot, pulit, s kakast, s ez engem megnyugtatott. Azért is, mert az a világ, ami körülvette, körüle van, az jön elő a keze alól.

Ha magamból indulok ki, azt mondhatom, első példaképem Édesapám volt, s csak később választottam magamnak új alakot, tanyagazdát, tanáromat, és így tovább ...

Az édesapa Raffay Béla egy szelíd, kedves és mosolygós fiatalember, hatalmas testi erővel megáldva, lehetett példaképe a gyermek Dávidnak.

A Képzőművészeti Gimnáziumból frissen átkerül tanár; Somogyi József, Pátzay Pál hívására érkezett a nagymúltú Alma Mater katedrájára az Epreskertbe.

Az Úr 1963. évében így festett a Somogyi osztály:

Bjelev Dimiter (bulgár),

Baksa - Soós Krisztina,

Gyuracsek Ferenc,

Korényi Dalma,

Kő Pál,

Medve András,

Raffay Béla,

Szentirmai Zoltán,

Várnagy Ildikó (9 főt vett fel a mester s ez ebben az időben példátlan).

Van még egy fontos momentum a bemutatás szempontjából, s ezt megemlíteni elengedhetetlenül fontosnak vélem.

A gondviselés úgy hozza, nevelőapja is kerül a kicsi gyermeknek; Somogyi Győző személyében, aki egy karizmatikus ember.

Somogyi Győző magas szép szál ember. Állatokat tart és gondos udvarán szamár, ló, kecske, aprójószág egyaránt otthonos. Rackajuhai, csavaros szarvukkal döfködik a salzföldi levegő eget.

A fiatal Dávid boldogan éli a falusi gyerkőcök gondtalan életét.

Pedig tudjuk, az élet nehéz!

Kádár János mosolygós diktatúrájában a '70-es évek derekán, a gyermeket az érdekli, hogy szobrász legyen! Igaza van.

S mivel Ő maga mondja „hároméves korom óta szobrásznak készülök”, higyjünk neki.

Borsos Miklós mestert idézem, a kor nagy mesterét! - „az élet nem méznyalás, gyermekeim!”. Őneki elhisszük, mert hiszen gyalog megy Firenzébe, a kultúra fellegvárába, s a hosszú gyalogúton ötvösként keresi meg a kenyerét. Hittel, tehetséggel és hatalmas kondícióval van megáldva Miklós uram és Dávid öcsém is.

Továbblapozva meg kell említeni a gimnáziumi éveket, s itt Dávidnak ismét szerencséje van, mert egy fantasztikus tanárhoz kerül, Meszlényi Jánoshoz. Meszlényi mester a mintázás, a részlemez domborítás briliáns művelője.

Ugyanakkor csodálatos előadó, nagy fotós, filmezik és focizik. Hosszú, szőke haja lobog utána, ahogy szapora léptekkel a Szépművészeti Múzeum lépcsőjén halad célja felé.

A Sors kifürkészhetetlen útja talán, de Janó nem került át a Főiskolára tanárnak - sajnos! -, ahogy mesterünk, Somogyi József.

Engedjék meg nekem ezt a kitérőt, leginkább Dávidot kérem, csak nem haragudjon!

Ez a kiállító hely régebben Derkovits névre hallgatott. Az első TV Galériája innen volt közvetítve, a Meszlényi János kiállításáról, élőben. A műsorvezető művészettörténész D. Fehér Zsuzsa volt, a rendező B. Farkas Tamás, a szerkesztő Kernács Gabriella.

Az emberek persze nem fértek be a terembe, de az orrukat a kirakatüveghez nyomták, hogy részt vehessenek a verniszázson. (mint ahogy most is)

A Génusz Lóci, a hely szelleme kötelez és erős. A Forrás Galéria, Tóth Norbert Úr vezetésével méltó utódja Derkovits festő mesterről elnevezett elődjének. Figyelem! Itt valami elkezdődött, mostanában mintegy varázsütésre!! Új szelek fújnak.

Csak találomra említek meg néhányat a megnyitók közül, melyen jelen lehettem. Istennek hála.

A „Nagyboldogasszony”, ami már vándorol, szerte az országban „határok nélkül”! Makovecz Uram nyitotta meg, s a végén együtt énekeltük, mindannyian a Boldogasszony anyánkat. A másik; Szemadám Gyuri kiállítását a tisztaszívű nagy magyar író, Temessi Ferenc méltatta, egyszerű, szép szavakkal. Reveláció volt.

Raffay Dávid személye körül toporgok, róla szívesen emlékezem, remek szobrai között.

Ebben az évben már van remény!

Nemeskürty István bátyám, ez a szent ember, kit a Jóisten sokáig megtartson!, azt mondotta egy interjúban: „Kezdetünk reménykedni.”

Ez a szétpolitizált, hazug és tolvaj világ megszűnőben van. Az értékteremtők, a maradék országot, a nemzetet féltők, s az egymást becsülők ideje jön végre el.

A művészet csak békében, nyugalomban és ihletett csöndben, szabadon tér magához. A Teremtő Isten megsegített minket!

Körmendi Lajos író gondolatát függesztettem ki az epreskerti tanári szobám kapujába, hogy aki hozzám jön, olvassa, s tudja kihez jön. Így hangzik: „Talán mégsem az a dolga egy művésznek ma, hogy veszett indulattal szétrombolja a nemzet, a múlt értékei, hanem azok újra felmutatásával, újak teremtésével segítsen élni egy veszélyeztetett népnek.”

Dávidkám, büszke vagyok Rád.

Az a sok nagyszerű ember, aki körülvelt szeretetével és kíváncsi figyelmességével, mind büszke lehet Rád.

Megteremtetted ezt a gyönyörű családot, akinek pároddal, Czako Judittal szerető közösségben, hittel teli szövetségben tartópillérei vagytok.

Öt gyermeket neveltek szépen és boldogságban: Boróka, Kamilla, Ágoston, és az ikrek: Viola és Gyöngyvérke.

Isten éltesse őket egészségben.

Itt vége is lehetne a csicsergésemnek, de mostanában a megnyitóim végén felolvasok egy kortárs szobrásztól, - aki nálam sokkal okosabb -, egy gyönyörű szép írást, a címe:

Múterem

„A múterem különös, magányos helyiség, melyben törékeny és védtelenül él a tehetség. Az ihlet erőszakos és ritka pillanatai éltetik, a háborítatlan, nyugodt percek. A tehetségnek elhagyni a műtermet kockázatos és veszélyes - és el kell hagynia. A visszatérések a jó időszakok, de a tehetség el van zálogosítva, meg van terhelve.

A külvilág, amelyből él és amelyért dolgozik a romlatlanságát követeli, de a tehetség könnyen romlik, romlottságának romjaiból építi fel a világot.

A tehetség az omladékban él!

Nem szorgalmas, mert szenvedélyes, szeszélyesnek látják és lustának. Vagy azt hiszik, hogy lázban ég.

Szóval betegnek tartják.

Különös helyzet.

Nem beteg!

A múterem holdvilágossága, melyben beszélni kezdenek a romok. A békés hallgatónak a szelíd fényben el lehet mondani a szörnyűségeket is.

Melocco Miklós”

Kó Pál